

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü

Sayı : E-62634748-349-00083800951
Konu : Gümrük Müşavirinin Müteselsil Sorumluluğu Hk

21.03.2023 / 83800951
İSTANBUL GÜMRÜK MÜŞAVİRLER DERNEĞİNE

İlgi : 02.02.2023 tarihli ve 2023/0535-BU sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazınızda özetle; kaçakçılık faaliyetlerine konu olaylarda sahte evrak düzenlemediği durumlarda, gümrük müşavirlerinin bilgisine başvurulabileceği, ancak Bilgi İfade Tutanağı yerine, Şüpheli İfade Tutanağı kullanılmasının ve bu tutanakların savcılık makamına intikal ettirilmesinin sorun oluşturduğu, Genel Müdürlüğümüzün Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerine dağıtım, 29.04.2019 tarihli ve 68326374 sayılı yazısı ile konuya ilişkin hassasiyet gösterilmesi istenmiş olmasına rağmen, gümrük idareleri ile gereksiz yere mahkemelerin meşgul edildiği, gümrük müşavirlerinin tüm mesleki bilgi, tecrübe ve sorumlulukları ile hareket etse dahi fiile ve neticesine engel olunamayacak hallerde sorumlu kabul edilmemesi gerektiği ifade edilmektedir.

Bilindiği üzere, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 5 inci maddesinde yer alan “Temsil, doğrudan veya dolaylı olabilir. Temsilci, doğrudan temsil durumunda başkasının adına ve hesabına hareket eder. Dolaylı temsil durumunda ise kendi adına, ancak başkasının hesabına hareket eder.” hükmü ile ilgili Kanunun 225 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen kişilerin gümrük idarelerinde dolaylı temsilci olarak iş takip edebileceği belirtilmiştir.

Gümrük Yönetmeliğinin gümrük müşavirinin yükümlülüklerini düzenleyen 563 üncü maddesinde, Gümrük müşavirlerinin imzaladıkları beyanname ile ilgili cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannameye belirtilen bilgiler ile beyannameye ekli belgelerin doğruluğundan ve ilgili rejimin gerektirdiği bütün yükümlülükler uylulmasından Kanunun 181 inci maddesinin ikinci fıkrası saklı kalmak kaydıyla sorumlu olduğu hüküm altına alınmıştır. 4458 sayılı Gümrük Kanununun 181 inci maddesinin ikinci fıkrası ise “İthalatta gümrük yükümlülüğünde yükümlü, beyan sahibidir. Dolaylı temsil durumunda, hesabına gümrük beyanında bulunan kişi de yükümlüdür. Dolaylı temsilde, temsilcinin yükümlülüğü, beyanda kullanılan verilerin yanlış olduğunu bildiği veya mesleği icabı ve mutad olarak bilmesi gerektiği durumlarla sınırlıdır.” hükmünü amirdir.

Gümrük müşaviri olabilmek için 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve Gümrük Yönetmeliğinin ilgili maddelerinde belirtildiği üzere, uzun süreli bir eğitim, staj, yardımcılık ve sınav aşamalarından geçildiği, dolayısıyla ciddi bir mesleki eğitim ve birikim sahibi olduğu, söz konusu mesleki eğitim ve birikim sayesinde beyanname düzenlenmek üzere kendisine sunulan belgelerde kayıtlı bilgiler ile beyan edilecek eşya arasında meydana gelebilecek tutarsızlıkların gümrük müşavirince tespit edilebileceği/tespit edilmesi gerektiği konusunda tereddüt bulunmamaktadır.

Diğer yandan, 4458 sayılı Gümrük Kanununun geçici 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında sahte belgelere dayanılarak yanlış beyanda bulunulduğunun, ancak bu durumun gümrük müşavirinin bilgisi dışında olduğunun, bununla birlikte, bir araştırma sonucunda gerçek durumun öğrenilebileceğinin merkez denetim elemanlarınca rapora bağlandığı durumlarda, ilgili gümrük müşavirine ilk defasında kınama cezası verileceği belirtilerek sahte belgelere dayalı yanlış beyanda bulunulma ihtimaline karşı gümrük müşavirinin araştırma sorumluluğu bulunduğu ifade edilmektedir.

Belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde, gümrük müşavirinin yerine getirdiği gümrük iş ve işlemleri ile imzaladığı beyannameelerde kullanılan verilerin yanlış olduğunu bildiği ya da mesleği

icabı ve mutata olarak bilmesi gerektiği veya bir araştırma sonucunda gerçek durumun öğrenilebileceği hallerde söz konusu verilerin doğruluğundan gümrük idaresine karşı sorumlu olduğu değerlendirilmektedir.

Bu çerçeve, taşra birimlerimize dağıtmalı, Ek-1'de yer alan, 29.04.2019 tarih ve 43895923 sayılı yazımız ve söz konusu yazı eki Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüđünün 12.03.2019 tarih ve 42502242 sayılı yazısında belirtilen görüşlere eklenecek bir hususu bulunmamaktadır.

Bilgilerini rica ederim.

Can YILDIZ
Bakan a.
Genel Müdür Yardımcısı